

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Výroční zpráva za rok 2016

Shrnutí

EIOPA a žádná osoba vystupující jeho jménem není zodpovědná EIOPA za využití níže uvedených informací.

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2018

Print EI-AD-17-001-CS-C ISBN 978-92-95087-77-4 doi:10.2854/142367
PDF EI-AD-17-001-CS-N ISBN 978-92-95087-93-4 ISSN 2529-5713 doi:10.2854/874790

© EIOPA, 2018

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiného materiálu, k nimž EIOPA autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Úvodní slovo předsedy

Pro účely zajištění náležitého a účinného dohledu nad odvětvím pojišťovnictví a důchodů je Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecské penzijní pojištění (EIOPA) pevně přesvědčen o holistickém a integrovaném přístupu k dohledu a k jeho realizaci na evropské úrovni a v posledních letech tvrdě pracoval na plnění svého mandátu, a to formou kvalitní regulace, technického poradenství a dohledu na úrovni Evropské unie. Rok 2016 nebyl výjimkou, a tato zpráva tedy přináší obsáhlé informace o našich činnostech a výsledcích v posledních letech, které zdůrazňují závazek orgánu zavést společnou evropskou kulturu dohledu a jednotné zásady dohledu v rámci celé Evropské unie.

V roce 2016 orgán EIOPA vyvinul a zavedl nástroje a projekty, jejichž cílem je podpořit sbližování v dohledu, chránit finanční stabilitu a posílit ochranu spotřebitelů, pokud jde o pojistníky a oprávněné osoby v Evropské unii. Kromě náročných úkolů spojených se Solventností II, jako jsou např. shromažďování a uchovávání dat, zahájil orgán EIOPA měsíční výpočet a zveřejňování bezrizikových sazeb a poprvé zveřejnil zprávu o dlouhodobých opatřeních v oblasti záruk. Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecské penzijní pojištění provedl v celé EU zátěžový test pojištění, rozvinul svůj makrobezpečnostní přístup k prostředí s nízkou úrokovou sazbou v Solventnosti II, vydal svou výroční zprávu o spotřebitelských trendech a poskytl poradenství Evropské komisi v záležitostech, které se týkaly vývoje Panevropského osobního penzijního produktu (PEPP), a se společným výborem pak vypracoval klíčové informační dokumenty týkající se strukturovaných retailových a pojišťovacích investičních produktů (PRIIPS).

Pokud jde o zaměstnanecské penzijní pojištění, navrhl orgán EIOPA ve svém stanovisku ke společnému rámci posuzování a transparentnosti rizik další postup, jak řešit dlouhodobou udržitelnost příslibených důchodů, a podpořil včasné úpravy.

Zavedení komplexního plánu orgánu EIOPA zaměřeného na sbližování dohledu bylo provedeno za pomoci dalšího vývoje příručky o správných postupech v oblasti dohledu, práce na zprávách o konzistentnosti k řešení některých zásadních problémů v interních modelech a provádění návštěv

vnitrostátních orgánů dohledu, poskytování nezávislé zpětné vazby, nastolení postupů v oblasti dohledu a podpory zlepšování vnitrostátního dohledu za pomoci takových úkolů, jako je např. provádění kontrol rozvahy. Větší pozornost byla také věnována postupům v oblasti dohledu, které se týkají přeshraničního podnikání.

Orgán bude z těchto výsledků vycházet v roce 2017, neboť konsolidujeme svou pozici jakožto důvěryhodného orgánu dohledu tím, že upřednostňujeme sbližování postupů v oblasti dohledu a podílíme se na prosazování agendy Evropské komise v takových oblastech, jako je např. unie kapitálových trhů. Orgán EIOPA musí být i nadále připraven reagovat na vyvíjející se politické a hospodářské prostředí, zejména na zvýšení digitalizace a rostoucí používání dat velkého objemu. Povinností orgánu EIOPA je zajistit, aby s tímto vývojem držel krok, a mohl tak účinně reagovat na příležitosti a problémy, které inovace přináší, aby z toho měli spotřebitelé prospěch, ale současně byli i nadále chráněni.

Abychom těchto cílů dosáhli, spoléháme se na širokou škálu partnerů a zúčastněných stran. Rád bych při této příležitosti poděkoval našim spolupracovníkům z orgánů vnitrostátního dohledu za jejich trvalou spolupráci a otevřenost v posledních letech. Rád bych také poděkoval dozorčí a správní radě orgánu EIOPA za jejich strategický závazek. Budování důsledné evropské kultury dohledu není krátkodobou záležitostí; avšak na základě naší spolupráce máme závazek přinášet pozitivní změnu ve prospěch evropských spotřebitelů.

Gabriel Bernardino

Úvodní slovo výkonného ředitele

Ohlédneme-li se za rokem 2016, mohu s potěšením říci, že orgán EIOPA splnil svůj strategický cíl, kterým je fungovat jako odpovědná, kompetentní a profesionální organizace.

Stejně jako doposud je základním prvkem způsobu naší práce snaha o vysoký standard kvality. Jako organizace identifikujeme neustále příležitosti ke zvyšování své efektivity a kvality výsledků.

V roce 2016 výše uvedené zahrnovalo posouzení organizační struktury orgánu EIOPA, abychom zjistili, zda jsme pracovali co nejefektivněji a zda byly naše zdroje co nejlépe uzpůsobeny plnění našeho pracovního programu. Výsledná nová struktura, která nabyla účinnosti na konci roku 2016, zohlednila změnu strategie orgánu EIOPA z regulace na dohled a přihlédla k praktickým zkušenostem z posledních pěti let. Změny vyústily v lepší sladění personálu s organizačními prioritami a umožní orgánu EIOPA plnit jeho strategické cíle ještě účinněji, zejména v důsledku zesílené koordinace a efektivnější práce v rámci organizace.

Řízení zdrojů, a to lidských i finančních, je pro orgán EIOPA i nadále prioritou. Na konci roku 2016 byl plán pracovních pozic splněn na 95,7 %, z celkového počtu celkem 139. V průběhu roku úřad provedl 26 náborových kampaní, přilákání a udržení talentovaného personálu však i nadále zůstává výzvou. Pokud jde o výhled do budoucna,

v roce 2016 odvedl orgán EIOPA významný kus práce na vývoji kompetenčního rámce, aby byly identifikovány potřebné pravomoci v oblasti dohledu, které orgánu umožní se více zaměřit na dohled.

Provozní rozpočet orgánu EIOPA na rok 2016 představoval částku 21 762 500 EUR a při jeho plnění uplatňoval orgán EIOPA veškeré zásady a standardy řádného finančního řízení. Mohu s potěšením konstatovat, že koncem roku 2016 bylo plnění rozpočtu na úrovni 99,68 %, pokud jde o prostředky na závazky.

Podíváme-li se do budoucna, mění se politická situace a rozvíjející se podnikatelské prostředí naznačují, že orgán EIOPA bude muset být připraven aktivně reagovat na změnu priorit nebo na nové úkoly. Toho nám pomůže dosáhnout pevná organizační kultura, a s hrdostí mohu potvrdit, že personál orgánu EIOPA pracuje v souladu se šesti hodnotami orgánu (efektivita, nezávislost, integrita, odpovědnost, týmový duch a transparentnost). Díky našemu společnému chápání těchto hodnot budeme schopni jako organizace s úspěchem společně reagovat na budoucí výzvy, abychom mohli pokračovat v práci směřující k našemu celkovému cíli, jímž je posílení ochrany spotřebitelů a finanční stability ve prospěch evropského hospodářství, obchodování a obyvatel Evropy celkově.

Fausto Parente

Úvod

Pojištění plní ve společnosti důležitou roli. Pokud dobře funguje, přejímá riziko a přispívá k hospodářskému růstu a finanční stabilitě a konečně přináší spotřebitelům větší finanční bezpečnost. Evropské odvětví pojištění, jehož aktiva představují přibližně dvě třetiny hrubého domácího produktu (HDP) Evropské unie (73 % v roce 2015) ⁽¹⁾, je významnou součástí finančního sektoru. Se svými závazky, které představují jednu třetinu majetku evropských domácností, závisí spotřebitelé na faktorech odvětví pojišťovnictví, pokud jde o jejich budoucí příjmy. Stejně tak je zásadní i zaměstnanecké penzijní pojištění, které má zajistit, aby staří lidé byli chráněni před rizikem chudoby v důchodu. Penzijní fondy, jejichž aktiva představují přibližně 25 % HDP v Evropské unii ⁽²⁾, přičemž v některých státech je tento podíl mnohem vyšší, rychle rostou a stále větší měrou slouží pro finanční trhy jako zdroj investic.

Orgán EIOPA byl zřízen v lednu roku 2011 jako výsledek reformy struktury dohledu ve finančním sektoru Evropské unie. Orgán EIOPA je nezávislý poradní orgán Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské komise. Jeho základní povinnosti zahrnují podporu stability finančního systému, zajišťování transparentnosti trhů a finančních produktů a ochranu pojistníků, účastníků penzijních systémů a oprávněných osob.

Cílem orgánu EIOPA je chránit veřejné zájmy přispíváním ke krátkodobé, střednědobé

a dlouhodobé stabilitě a účinnosti finančního systému v zájmu hospodářství Unie, jejích občanů a podniků. Tento cíl je plněn formou prosazování řádného regulačního rámce a důsledných postupů dohledu za účelem ochrany práv pojistníků, účastníků a oprávněných osob v systémech zaměstnaneckého penzijního pojištění a s cílem přispívat k důvěře veřejnosti v odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění v Evropské unii.

Orgán EIOPA je jedním ze tří evropských orgánů dohledu, které představují důležitý prvek Evropského systému orgánů finančního dohledu (ESFS), integrované sítě vnitrostátních a evropských orgánů dohledu, která zajišťuje nezbytná spojení mezi makrobezpečnostními a mikro-obezpečnostními úrovněmi a ponechává každodenní dohled na vnitrostátní úrovni.

Tato roční zpráva podrobně popisuje hlavní výsledky orgánu v roce 2016 dosažené v rámci jeho hlavních činností:

- posilovat ochranu spotřebitelů,
- zlepšovat fungování vnitřního trhu Evropské unie v oblasti pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění,
- posilovat finanční stabilitu odvětví pojišťovnictví a zaměstnaneckého penzijního pojištění a
- učinit orgán EIOPA odpovědnou, kompetentní a profesionální organizací.

⁽¹⁾ Zdroj: Statistiky Eurostatu a orgánu EIOPA týkající se zajištění a pojištění v EU/EHP <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>.

⁽²⁾ Zdroj: <https://eiopa.europa.eu/financial-stability-crisis-prevention/financial-stability/statistics>.

INFORMAČNÍ RÁMEČEK: Největší úspěchy v roce 2016

Klíčové informační dokumenty (KID)

Regulační technické normy (RTS) ke klíčovým informačním dokumentům týkající se strukturovaných retailových a pojišťovacích investičních produktů (PRIIPS) představují milník ve zlepšování transparentnosti investičních produktů pomocí jednoduchých a porovnatelných informací v sektorech bankovníctví, pojišťovnictví a cenných papírů. Nyní mohou spotřebitelé poprvé snadno porovnávat různé produkty a vydávat informovaná investiční rozhodnutí odpovídající jejich konkrétním potřebám.

Zavedení tematického přezkumu tržního chování v EU mezi pojišťovnami působícími na trhu s životním pojištěním vázaným na investiční fondy

Tematické přezkumy jsou klíčovým nástrojem ve strategii orgánu EIOPA, pokud jde o provádění dohledu nad podnikáním, a zaměřují se na zvláštní finanční činnosti nebo produkty, u nichž prvotní důkazy naznačují, že by mohlo dojít k potenciálnímu ohrožení spotřebitele. Přezkum zahájený v roce 2016 byl zaměřen na zjištění potenciálních zdrojů ohrožení spotřebitelů plynoucích ze vztahů mezi pojistiteli a poskytovateli služeb správy aktiv. Tento tematický přezkum je důležitým krokem k účinnému zavedení a provádění strategie orgánu EIOPA směrem ke komplexnímu preventivnímu rámci, který je založen na riziku, pokud jde o provádění dohledu nad podnikáním.

Doporučení k identifikaci a kalibraci rizikových kategorií investic do infrastruktury

Investice do infrastruktury mohou být pro pojišťovací činnost velmi důležité. Infrastrukturní projekty však mohou být složité a vyžadují zvláštní zkušenosti v oblasti řízení rizik. Orgán EIOPA proto navrhl podrobnější přístup a vytvoření samostatné třídy aktiv pro investice do infrastrukturních projektů na základě standardního vzorce uvedeného v Solventnosti II. Navrhovaný přístup snižuje záměrné poplatky spojené s rizikem pro zařazení investic do infrastrukturního projektu do kapitálu a závazků.

Doporučení k vývoji jednotného trhu Evropské unie pro osobní penzijní produkty (PPP)

Doporučení orgánu EIOPA v reakci na požadavek Evropské komise, který byl důležitým vstupem do debaty o tom, jak mohou osobní programy přispět ke splnění potřeb ohledně poskytování odpovídajících důchodových příjmů a podpořit vyšší dlouhodobé investice u poskytovatelů těchto produktů. Vzhledem k velmi odlišnému trhu s osobními penzijními produkty v Evropském hospodářském prostoru (EHP) může překážky a nedostatky přeshraničního podnikání a nabídek překonat jen z obezřetnostního hlediska zdravý produkt druhého režimu, který je prokazatelně důvěryhodný, transparentní a nákladově efektivní.

Přípravenost orgánu EIOPA na podávání zpráv v rámci Solventnosti II

Požadavky na podávání zpráv dle směrnice Solventnost II a úloha orgánu EIOPA v bezpečném shromažďování a správě těchto dat. V roce 2016 obdržel orgán EIOPA první soubor úplných oznamovaných údajů; jedná se o hlavní milník projektu Solventnost II. Aby toho bylo dosaženo, vytvořil orgán EIOPA společné vzory pro podávání zpráv a nástroje, které mají pojišťovnám pomoci při plnění jejich povinností v oblasti podávání zpráv. Orgán EIOPA také zřídil plně funkční ústřední registr údajů o pojištění, který se stane nejucelenější a nejzávažnější databází pojišťoven. Tyto údaje budou analyzovány a oznamovány tak, aby byla poskytována zpětná vazba vnitrostátním orgánům dohledu a přidaná hodnota.

Měsíční vytváření bezrizikových sazeb a symetrická úprava rizika vlastního kapitálu

Hlavní složky rámce Solventnosti II budou nyní jednotně vypočítávány v celé Evropské unii (EU) a bude možné je replikovat u zajišťoven/pojišťoven, přičemž orgán EIOPA bude tyto informace zveřejňovat na měsíční bázi.

První roční zpráva o dlouhodobých opatřeních v oblasti záruk (LTG) a o opatřeních v oblasti akciového rizika

Orgán EIOPA předložil poprvé zprávu o využívání a dopadu dlouhodobých opatření v oblasti záruk a opatření v oblasti akciových rizik na finanční pozici evropských pojišťoven. Výsledky této revize potvrdily zásadní význam těchto opatření pro finanční pozici pojišťoven a současně naznačily, že tato opatření fungují zamýšleným způsobem, včetně oblasti finanční stability, jak to dokládá zátěžový test pojištění provedený orgánem EIOPA v roce 2016.

Zavedení přezkumu kvality aktiv a rozvahy penzijních pojišťoven a pojišťoven v Bulharsku

Orgán EIOPA hrál zásadní roli při zavedení komplexního přezkumu odolnosti obou odvětví v Bulharsku, vedoucího k vyšší důvěryhodnosti a důvěře spotřebitelů. Orgán EIOPA, který poskytoval podrobné znalosti a zkušenosti v tomto odvětví, spolupředsedal řídicímu výboru a řídil technické prvky práce, včetně převzetí vedení vývoje metodiky tohoto přezkumu.

Zátěžový test pojištění provedený orgánem EIOPA v roce 2016

Orgán EIOPA provedl na základě společného analytického rámce zátěžový test v rámci celé Evropské unie, aby posoudil zranitelná místa a odolnost pojišťoven, pokud jde o závažný nepříznivý vývoj trhu. Výsledky potvrdily významné problémy v evropském odvětví pojišťovnictví, které jsou vyvolávány současným makroekonomickým prostředím. Tento test, provedený po zavedení Solventnosti II, poskytl značně podrobný obrázek o zranitelných místech tohoto odvětví, která vyžadují zvláštní pozornost v oblasti dohledu. Orgán EIOPA bude důkladně sledovat provádění doporučení vnitrostátními orgány dohledu, aby zajistil koordinovanou reakci na situace, které mohou ohrožovat životaschopnost subjektu podléhajícího dohledu a souhrnně systému jako celku.

Diskuzní materiál o potenciální harmonizaci rámce pro ozdravení a řešení problémů pojišťoven

Orgán EIOPA poskytl stručný obrázek o současné neuspořádané situaci a navržením základních stavebních kamenů připravil půdu pro harmonizovaný rámec pro ozdravení a řešení. Tento rámec by mohl být důležitým krokem a zásadním milníkem s ohledem na odolnější a stabilnější pojišťovací trh ve prospěch pojistníků.

Stanovisko pro orgány Evropské unie o jednotném rámci posuzování rizika a transparentnosti u instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění (IORP)

Toto stanovisko představuje krok k realistickým informacím citlivým na riziko, které se týkají finanční situace penzijních fondů. Doporučení orgánu EIOPA k modernizaci evropského nařízení o penzijních fondech se zaměřují na podporu odvětví zaměstnaneckého penzijního pojištění, aby čelilo svým výzvám v současné době i v budoucnu.

eioipa
EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY